

پایتون مقدماتی

دوره برنامه نویسی

محمد حسین شفیع آبادی

محمد حسین شفیع آبادی

- دکتری کامپیوتر
- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد
- مشاور و منتور توسعه کسب و کار
- مشاور و منتور راه اندازی و توسعه استارتاپ
- مدرس دوره های تخصصی کوچینگ فردی / سازمانی
- کوچ بین المللی چابکی سازمانی (Agile Coach)
- کوچ بین المللی رهبران سازمان (Leadership Coach)

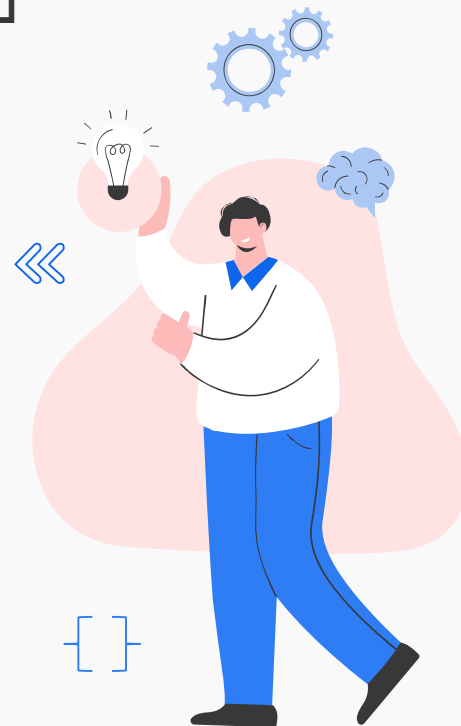
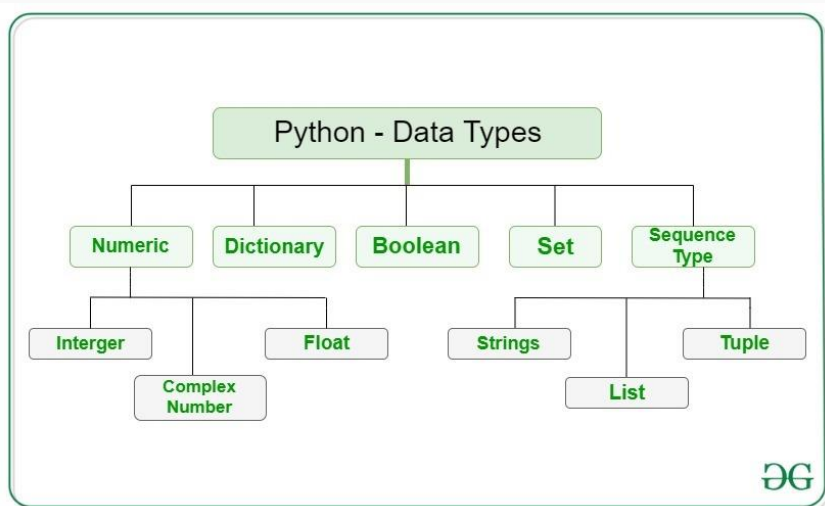
انواع داده در پایتون

❑ داده ها در پایتون انواع مختلف داریم.

❑ مجموعه ها **Set**

❑ داده های ترتیبی **Strings, List, Tuple**

❑ دیکشنری **Dictionary**

داده Tuple

[]

{ }

- ❑ **تاپل** مجموعه ای از اشیاء برنامه نویسی پایتون است که بسیار شبیه به یک لیست است.
- ❑ **توالی** **مقادیر** ذخیره شده در یک تاپل می تواند از هر نوع باشد و با اعداد صحیح ایندکس می شوند.
- ❑ مقادیر یک تاپل از نظر نحوی با "کاما" از هم جدا می شوند.
- ❑ اگرچه لازم نیست، اما معمولاً تعریف یک تاپل با بستن دنباله مقادیر **داخل پرانتز** رایج است.

```
Tuple1 = ('Geeks', 'For')
```

[]

داده Tuple

مثال

```
Tuple1 = ()  
print("Initial empty Tuple: ")  
print(Tuple1)
```

```
Tuple1 = ('Geeks', 'For')  
print("\nTuple with the use of String: ")  
print(Tuple1)
```

```
list1 = [1, 2, 4, 5, 6]  
print("\nTuple using List: ")  
print(tuple(list1))
```

```
Tuple1 = tuple('Geeks')  
print("\nTuple with the use of function: ")  
print(Tuple1)
```

```
Initial empty Tuple:  
( )
```

```
Tuple with the use of String:  
( 'Geeks', 'For' )
```

```
Tuple using List:  
( 1, 2, 4, 5, 6 )
```

```
Tuple with the use of function:  
( 'G', 'e', 'e', 'k', 's' )
```


داده Tuple

مثال

```
Tuple1 = (5, 'Welcome', 7, 'Geeks')  
print("\nTuple with Mixed Datatypes: ")  
print(Tuple1)
```

```
Tuple1 = (0, 1, 2, 3)  
Tuple2 = ('python', 'geek')  
Tuple3 = (Tuple1, Tuple2)  
print("\nTuple with nested tuples: ")  
print(Tuple3)
```

```
Tuple1 = ('Geeks') * 3  
print("\nTuple with repetition: ")  
print(Tuple1)
```

```
Tuple1 = ('Geeks')  
n = 5  
print("\nTuple with a loop")  
for i in range(int(n)):  
    Tuple1 = (Tuple1,)   
    print(Tuple1)
```

```
Tuple with Mixed Datatypes:  
(5, 'Welcome', 7, 'Geeks')
```

```
Tuple with nested tuples:  
((0, 1, 2, 3), ('python', 'geek'))
```

```
Tuple with repetition:  
('Geeks', 'Geeks', 'Geeks')
```

```
Tuple with a loop  
('Geeks',)  
(('Geeks',),)  
((( 'Geeks',),),)  
(((( 'Geeks',),),),)  
((((('Geeks',),),),),)
```


دسترسی به تاپل ها

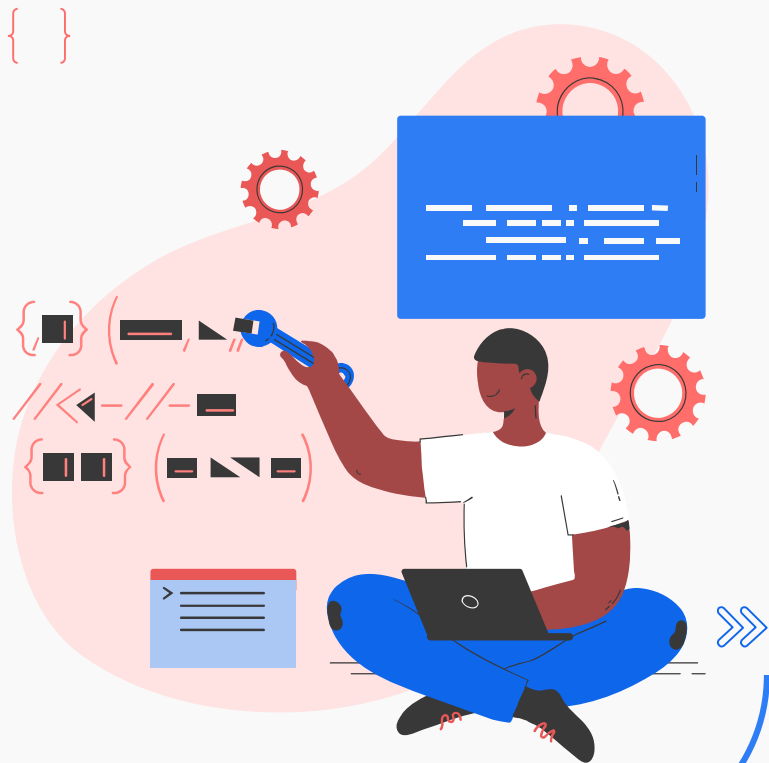
- ❑ در پایتون، **تاپل ها تغییرناپذیر** هستند و معمولاً شامل دنباله‌ای از **عناصر ناهمگن** هستند که از طریق باز کردن بسته‌بندی یا نمایه‌سازی به آن‌ها دسترسی پیدا می‌کنند.
- ❑ **لیست ها قابل تغییر** هستند و عناصر آنها معمولاً **همگن** هستند و با تکرار روی لیست قابل دسترسی هستند.
- نکته:** در باز کردن بسته‌بندی تاپل، تعداد متغیرهای سمت چپ باید با تعدادی از مقادیر در تاپل داده شده برابر باشد.

```
Tuple1 = tuple("Geeks")  
print("\nFirst element of Tuple: ")  
print(Tuple1[0])
```

```
Tuple1 = ("Geeks", "For", "Geeks")
```

```
a, b, c = Tuple1  
print("\nValues after unpacking: ")  
print(a)  
print(b)  
print(c)
```

```
First element of Tuple:  
G  
  
Values after unpacking:  
Geeks  
For  
Geeks
```


الحاق تاپل ها

[]

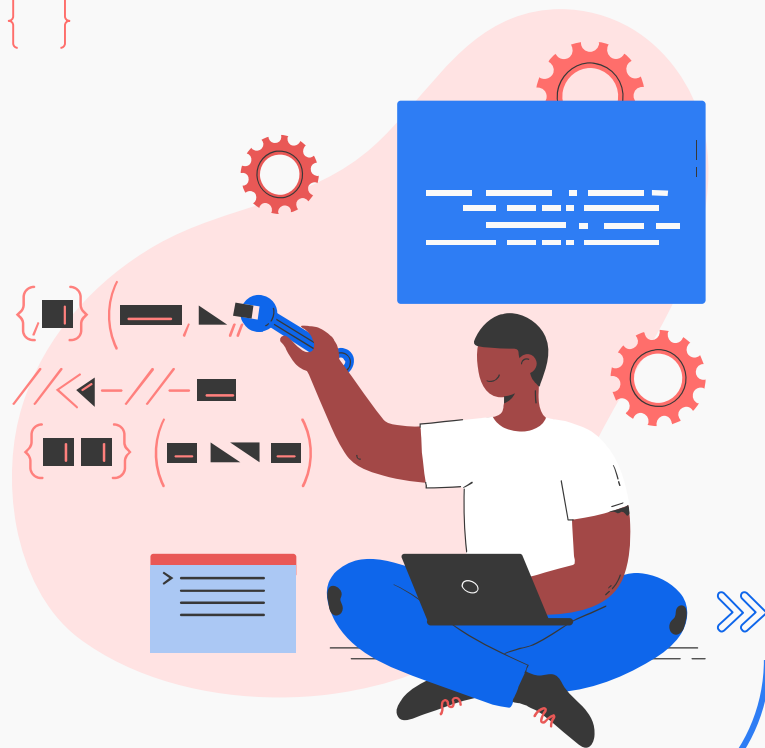
{ }

- ❑ الحاق تاپل فرآیند به هم پیوستن دو یا چند تاپل است.
 - ❑ الحاق با استفاده از عملگر "+" انجام می شود.
 - ❑ الحاق تاپل ها همیشه از انتهای تاپل اصلی انجام می شود.
 - ❑ سایر عملیات های حسابی روی تاپل ها اعمال نمی شود.
- نکته-** فقط انواع داده های مشابه را می توان با الحاق ترکیب کرد، اگر یک لیست و یک تاپل با هم ترکیب شوند، خطا ایجاد می شود.

Tuple 1				Tuple 2		
0	1	2	3	Geeks	For	Geeks

Concatenated Tuple						
0	1	2	3	Geeks	For	Geeks

[]

الحاق تاپل ها

```
Tuple1 = (0, 1, 2, 3)  
Tuple2 = ('Geeks', 'For', 'Geeks')
```

```
Tuple3 = Tuple1 + Tuple2
```

```
print("Tuple 1: ")  
print(Tuple1)
```

```
print("\nTuple2: ")  
print(Tuple2)
```

```
print("\nTuples after Concatenation: ")  
print(Tuple3)
```

```
Tuple 1:  
(0, 1, 2, 3)  
  
Tuple2:  
('Geeks', 'For', 'Geeks')  
  
Tuples after Concatenation:  
(0, 1, 2, 3, 'Geeks', 'For', 'Geeks')
```

مثال

برش تاپل

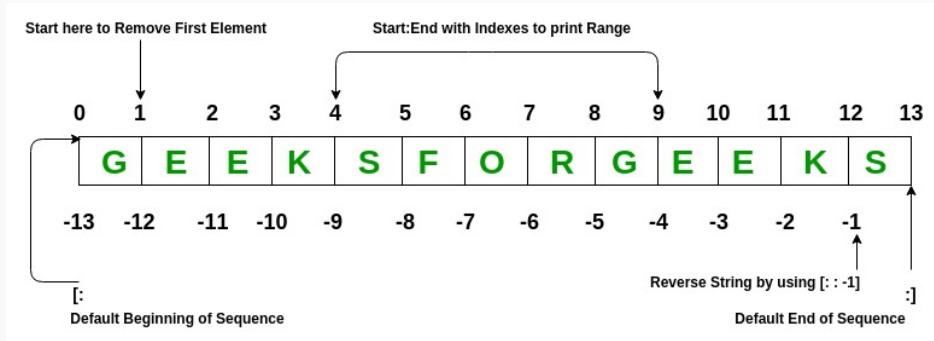

[]

{ }

- ❑ برش یک تاپل برای واکنشی محدوده یا تکه ای از عناصر فرعی خاص از یک تاپل انجام می شود.
- ❑ برش را می توان روی لیست ها و آرایه ها نیز انجام داد.
- ❑ نمایه سازی در یک لیست منجر به واکنشی یک عنصر می شود در حالی که برش دادن امکان واکنشی مجموعه ای از عناصر را فراهم می کند.

نکته- مقادیر منفی همچنین می تواند برای معکوس کردن دنباله تاپل ها استفاده شود.

برش تاپل

```
Tuple1 = tuple('GEEKSFORGEEKS')
```

Removing First element

```
print("Removal of First Element: ")  
print(Tuple1[1:])
```

Reversing the Tuple

```
print("\nTuple after sequence of Element is reversed: ")  
print(Tuple1[::-1])
```

Printing elements of a Range

```
print("\nPrinting elements between Range 4-9: ")  
print(Tuple1[4:9])
```

Removal of First Element:

```
('E', 'E', 'K', 'S', 'F', 'O', 'R', 'G', 'E', 'E', 'K', 'S')
```

Tuple after sequence of Element is reversed:

```
('S', 'K', 'E', 'E', 'G', 'R', 'O', 'F', 'S', 'K', 'E', 'E', 'G')
```

Printing elements between Range 4-9:

```
('S', 'F', 'O', 'R', 'G')
```

```
{ }
```

```
{ 1 } ( = , )  
// < - // -  
{ 1 1 } ( = < < = )
```


توابع و متد تاپل

متد یا تاپل	توضیحات
<code>del</code>	برای پاک کردن یک تاپل استفاده می شود
<code>index()</code>	مقداری را در تاپل جستجو میکند و در صورت وجود شماره خانه آنرا بر میگرداند
<code>count()</code>	تعداد تکرار یک مقدار مشخص را برمیگرداند
<code>all()</code>	اگر همه مقادیر تاپل درست باشد و یا خالی باشد مقدار <code>True</code> برمیگرداند
<code>len()</code>	اندازه یا طول تاپل را برمیگرداند
<code>min()</code>	کوچکترین مقدار داخل تاپل را برمیگرداند
<code>max()</code>	بزرگترین مقدار داخل تاپل را برمیگرداند
<code>sum()</code>	مجموع اعداد داخل تاپل را برمیگرداند
<code>sorted()</code>	مقادیر داخل تاپل را مرتب و در یک لیست جدید بر میگرداند

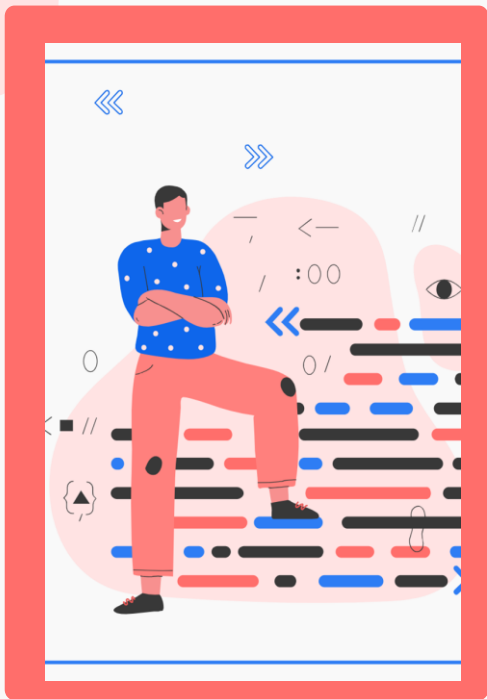

مجموعه set

{ }

[]

«

»

- ❑ مجموعه ها در پایتون، مجموعه ای نامرتب از انواع داده است که قابل تکرار، تغییرپذیر است و هیچ عنصر تکراری ندارد.
- ❑ ترتیب عناصر در یک مجموعه تعریف نشده است اگرچه ممکن است از عناصر مختلفی تشکیل شده باشد.
- ❑ مزیت اصلی استفاده از یک مجموعه، بر خلاف لیست، این است که یک روش بسیار بهینه برای بررسی اینکه آیا یک عنصر خاص در مجموعه موجود است یا خیر.

[]

مجموعه set

{ }

مثال

```
set1 = set()
print("Initial blank Set: ")
print(set1)
```

```
set1 = set("GeeksForGeeks")
print("\nSet with the use of String: ")
print(set1)
```

```
String = 'GeeksForGeeks'
set1 = set(String)
print("\nSet with the use of an Object: ")
print(set1)
```

```
set1 = set(["Geeks", "For", "Geeks"])
print("\nSet with the use of List: ")
print(set1)
```

```
t = ("Geeks", "for", "Geeks")
print("\nSet with the use of Tuple: ")
print(set(t))
```

```
d = {"Geeks": 1, "for": 2, "Geeks": 3}
print("\nSet with the use of Dictionary: ")
print(set(d))
```

Initial blank Set:
set()

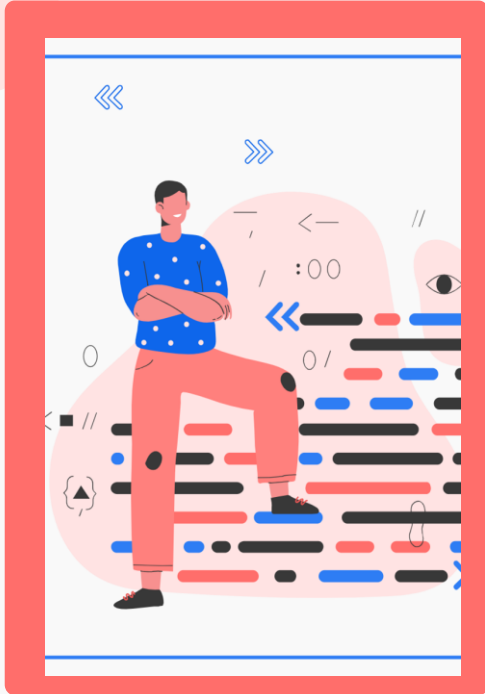
Set with the use of String:
{ 'e', 'G', 's', 'F', 'o', 'r', 'k' }

Set with the use of an Object:
{ 'e', 'G', 's', 'F', 'o', 'r', 'k' }

Set with the use of List:
{ 'For', 'Geeks' }

Set with the use of Tuple:
{ 'for', 'Geeks' }

Set with the use of Dictionary:
{ 'for', 'Geeks' }

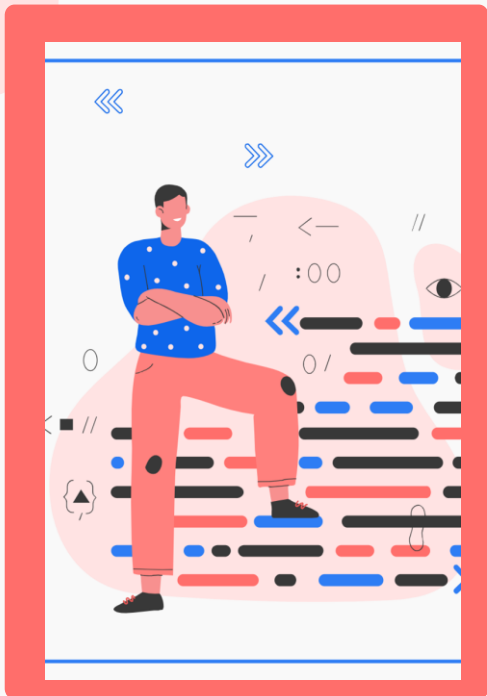
مجموعه set

{ }

[]

«

»

- یک مجموعه پایتون فقط شامل عناصر منحصر به فرد است، اما در زمان ایجاد مجموعه، چندین مقدار تکراری نیز می‌تواند ارسال شود.
- ترتیب عناصر در مجموعه پایتون تعریف نشده و تغییر ناپذیر است.
- نیازی نیست که نوع عناصر در یک مجموعه یکسان باشد، مقادیر مختلف نوع داده‌های مختلف نیز می‌توانند به مجموعه ارسال شوند.

[]

$\{ \}$

مثال

```
set1 = set([1, 2, 'Geeks', 4, 'For', 6, 'Geeks'])
print("\nSet with the use of Mixed Values")
print(set1)
```

```
Set with the use of Mixed Values
{1, 2, 4, 6, 'Geeks', 'For'}
```


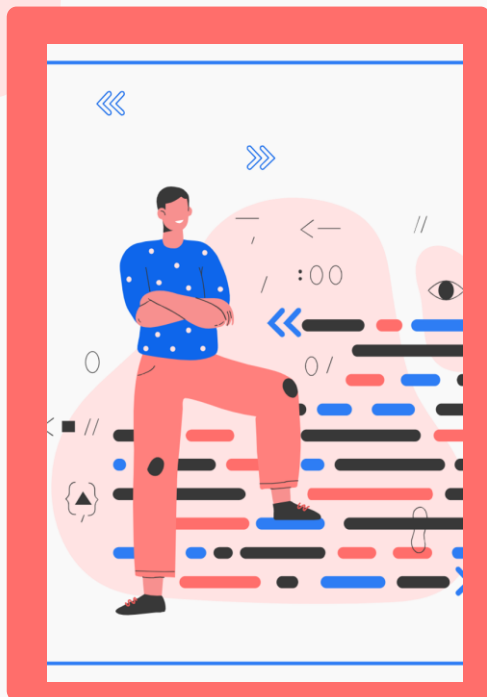
مجموعه set

{ }

[]

«

»

افزودن عناصر به مجموعه در پایتون
برای اضافه کردن مقداری به مجموعه در پایتون از دو متد می توان
استفاده کرد

❑ با استفاده از متد `add()`

❑ استفاده از متد `update()`

[]

مجموعه set

{ }

```
set1 = set()
print("Initial blank Set: ")
print(set1)

set1.add(8)
set1.add(9)
set1.add((6, 7))
print("\nSet after Addition of Three elements: ")
print(set1)

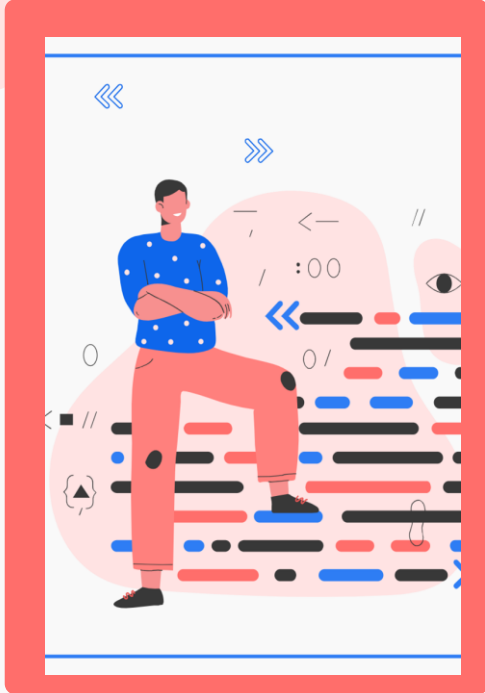
for i in range(1, 6):
    set1.add(i)
print("\nSet after Addition of elements from 1-5: ")
print(set1)
```

متد add()

Initial blank Set:
set()

Set after Addition of Three elements:
{8, 9, (6, 7)}

Set after Addition of elements from 1-5:
{1, 2, 3, (6, 7), 4, 5, 8, 9}

مجموعه set

{ }

[]

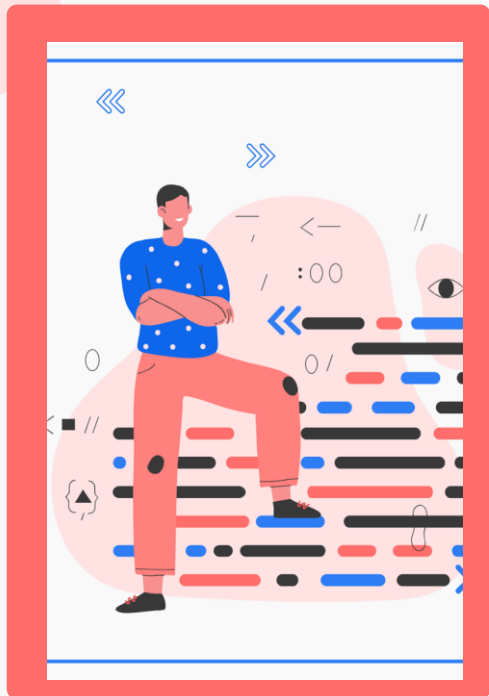
<<

>>

متد update()

```
set1 = set([4, 5, (6, 7)])  
set1.update([10, 11])  
print("\nSet after Addition of elements using Update: ")  
print(set1)
```

Set after Addition of elements using Update:
{4, 5, (6, 7), 10, 11}

[]

مجموعه set

{ }

[]

«

»

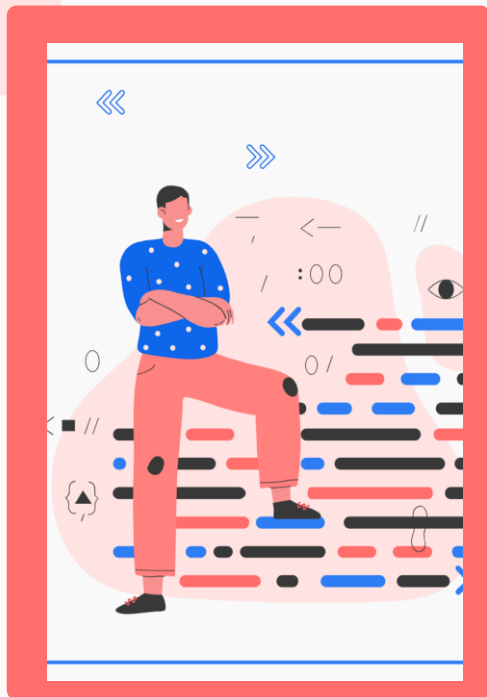
حذف عناصر از مجموعه در پایتون

برای حذف عضوی از مجموعه از متدهای زیر می توان استفاده کرد:

❑ با استفاده از روش `remove()` یا `discard()`

❑ استفاده از روش `pop()`

❑ با استفاده از روش `clear()`

[]

$\{ \quad \}$

```
for i in range(1, 5):
    set1.remove(i)
print("\nSet after Removing a range of elements: ")
print(set1)
```

```
Initial Set:
{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12}

Set after Removal of two elements:
{1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12}

Set after Discarding two elements:
{1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12}

Set after Removing a range of elements:
{7, 10, 11, 12}
```


مجموعه set

{ }

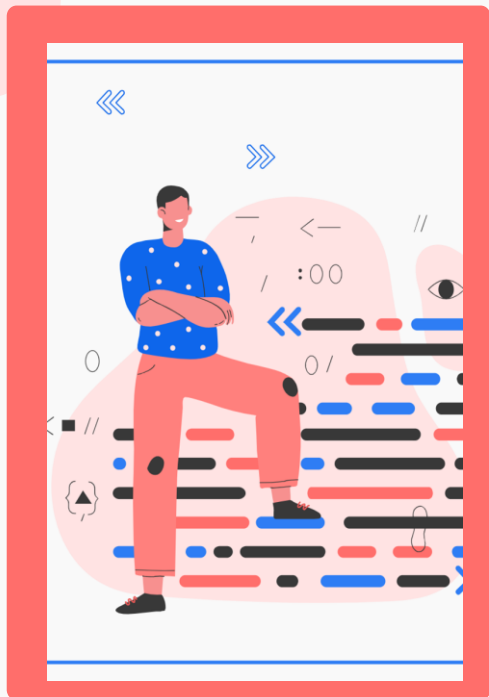
با استفاده از روش pop()


```
set1 = set([1, 2, 3, 4, 5, 6,  
            7, 8, 9, 10, 11, 12])  
print("Initial Set: ")  
print(set1)
```

```
set1.pop()  
print("\nSet after popping an element: ")  
print(set1)
```

```
Initial Set:  
{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12}  
  
Set after popping an element:  
{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12}
```


[]

مجموعه set

{ }

با استفاده از روش clear()

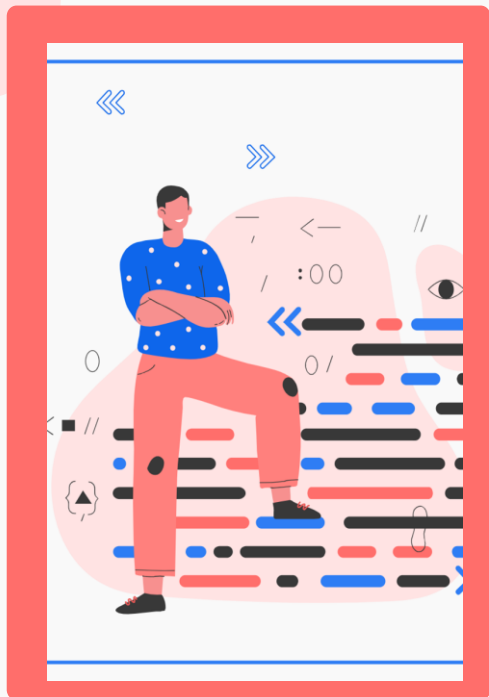


```
set1 = set([1,2,3,4,5])  
print("\n Initial set: ")  
print(set1)
```

```
set1.clear()  
print("\nSet after clearing all the elements: ")  
print(set1)
```

```
Initial set:  
{1, 2, 3, 4, 5}
```

```
Set after clearing all the elements:  
set()
```


[]

()

 $\{ \}$

```
{1: 'Geeks', 2: 'For', 3: 'Geeks'}
```

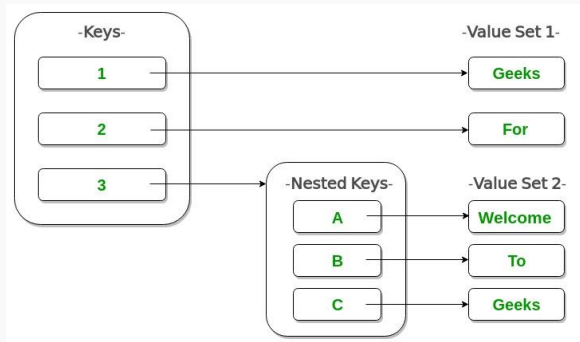

دیکشنری dictionary

دیکشنری در پایتون ساختمان داده ای است که اطلاعات در آن به شکل key:value ذخیره می شود.

```
Dict = {1: 'Geeks', 2: 'For',  
3: {'A': 'Welcome', 'B': 'To', 'C': 'Geeks'}}
```

```
print(Dict)
```


()

 $\{ \}$

(((> 0 | ■ □ ■)))

